

O
K
A
K
T
A
B
A
Y
A
L

Önce
Ekmekler
Bozuldu

Bütün Öyküleri - I

Türk
Edebiyatı

Öykü

Oktay Akbal, 1923'te İstanbul'da doğdu. Salih Şehabettin Bey'in oğlu, ilk gerçekçi Türk romancılarından Ebubekir Hâzım Tepeyran'ın torunudur.

Saint Benoit Fransız Lisesi'nde başladığı ortaöğrenimini, 1942'de İstiklal Lisesi'nde bitirdi. Bir süre İstanbul Üniversitesi Hukuk (1944) ve Edebiyat (1946) fakültelerine devam etti, ancak yüksek öğrenimini yarıda bırakarak kendini yazarlığa verdi.

Edebiyat ve gazetecilik dünyasına *Servet-i Fünun* dergisinde sekreterlik yaparak adım attı. *Vatan* gazetesinde sanat yazıları, kitap eleştirileri yazdı. 1969-1991 arası *Cumhuriyet* gazetesinde fıkra yazarlığı yaptı. 1992-1999 yılları arasında *Milliyet* gazetesinde köşe yazarlığı yaptıktan sonra yeniden *Cumhuriyet* gazetesine döndü. Gazetecilikle birlikte başladığı öykü yazarlığının ürünleri edebiyat dergilerinde yayımlandı. Daha çok öykücülüğüyle tanındı. Ancak roman, deneme, söyleşi, anı kitapları, günce türlerinde de eserler yazdı. *Suçumuz İnsan Olmak* ile Türk Dil Kurumu 1958 Roman Ödülü'nü, *Berber Aynası* ile 1959 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, bütün yapıtlarıyla 2000 yılı Orhan Kemal Roman Ödülü'nü kazandı. *Suçumuz İnsan Olmak* 1986'da Erdoğan Tokatlı yönetmenliğinde filme çekildi.

Oktay Akbal, 28 Ağustos 2015'te Muğla'da vefat etti.

Önce Ekmekler Bozuldu

Önce Ekmekler Bozuldu
Bütün Öyküleri - I
Oktay Akbal

Editör:

Sevengül Sönmez

Türkçe yayın hakları

© Doğan Egmont Yayıncılık
ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

1. baskı / Ekim 2019

ISBN 978-605-09-4611-6

Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı

Geray Gençer

Kapak fotoğrafı

Cengiz Kahraman Koleksiyonu

Baskı

Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt
San. Tic. Ltd. Şti.

Evren Mah. Gülbahar Cad. No: 62 / C
Güneşli - Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 515 49 47

Sertifika no: 45464

Doğan Egmont Yayıncılık

ve Yapımcılık Tic. AŞ

19 Mayıs Cad. Golden Plaza

No 1, Kat 10, 34360

Şişli - İstanbul

Tel: (212) 373 77 00

Faks: (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr

editor@dogankitap.com.tr

satis@dogankitap.com.tr

Önce Ekmekler Bozuldu

Bütün Öyküleri - I

Oktay Akbal

İçindekiler

Önce Ekmekler Bozuldu.....	13
Bu da son önsöz.....	15
Önsöz.....	17
Önsöz.....	19
Önce Ekmekler Bozuldu.....	23
Semt.....	30
Sahil Kahvesi.....	38
İstasyon.....	44
Yağmur Altında İnsanlar.....	48
Köprü Üstü.....	53
Meydan.....	58
Kibrit Alevi.....	63
Gölgeli Durak.....	69
Son Vapur.....	73
Diyojen Kendini Arıyor.....	79
Anıların Aynası.....	83
Yağmur Ahmakları İslatıyordu.....	86
Şeytan Geçti.....	90

Herkes Gibi Bir İnsan.....	92
Sineğin Kızı ve İnsanlar	97
Sen, Uzaktaki.....	101
Aşksız İnsanlar	105
Önsöz Gibi / Yaşam Bir Öykü mü?.....	107
Aşksız İnsanlar	110
Mahmut Bey'in Gazetesi.....	114
Nuh'un Gemisi.....	120
Kadınla Erkek.....	125
Ahşap Ev	130
Haliç İskelesi.....	135
Yağmur Rüzgârı.....	140
Yandan Çarklı.....	144
Dondurmalı Sinema	149
Kendimden Söz Ediyorum.....	154
Şimal Sokağı.....	158
Soluk Resimler.....	163
Bulvardaki Durak	167
Bir Hastalıktan Sonra	174
Kalabalıktan Biri.....	181
Şehrin Işıkları Söndü	186
Saat Dokuzdan Sonra	191

Bizans Definesi	197
Bizans Definesi.....	199
Kızırgan Haydar.....	205
Ester ile Roza.....	213
Cambazlar.....	222
Gar.....	229
İlk Gençlik Sevdaları.....	234
Parktaki Kanepeler.....	239
Havuzlu Ev.....	246
Sonra Tren Kalktı.....	252
Keçi.....	259
Bulutun Rengi	271
Yitirdiğimiz.....	273
Boşluk.....	280
Karanlık Benim Ülkemdir.....	287
Sinemanın Arka Kapısı.....	293
Matmazel Mathilda.....	298
Hayaller Hayaller.....	303
Çamurlu Yol.....	310
Lokomotifler.....	314
Kara Kargalar Gibi.....	320
Bulutun Rengi.....	327
Tedirgin.....	332
Dünya Cümbüşü.....	337

Berber Aynası	345
Berber Aynası.....	347
Film Koptu	354
Gece Korsanları	360
Yabancı Okulda	366
Ayakları Dibinde Gökyüzü.....	374
Evden Kaçış.....	383
Kapısı Çalınacak	390
Nelerden Nelerden Sonra.....	397
Avuntu	404
Dağınık Anılar.....	410

Önce Ekmekler Bozuldu

Bu da son önsöz

Benim bir parçam mı? İstesen de ondan kopamazsın. Yirmili yaşları anımsamak bile olanaksız. Bir resim duruyor karşı duvarda, yıllardır bakar durur! Kasketli bir liseli! “Beni oralarda bırakıp çekip gittin” dercesine!..

İşte o günlerde yazmıştım bu öyküleri. Ben mi, bir başkası mı? Zaman zaman bir başkası değil miyiz? Ne ilgisi var benimle? Bıraktığım yerden nasıl yürüyüp geldiler bugüne bu öyküler? Yadsıyamazsın, senin hepsi; kaleminle, daktilonla, sözcük sözcük canlandırdığın insanlar, olaylar, aşklar... Kendi paranla bastırdığın küçük bir kitap! Güzel eleştirilerle yazma savaşına böyle atıldın mı?

“Önce Ekmekler Bozuldu” diye bir başlamışsın, sürüp gitmiş. Sonunda da “Her şey ekmekle başladı, ekmekle bitecek” demişsin. Bitti mi, bitecek mi? Ekmek her dönemde aslan ağzında! Ekmek, yoksulun, güçsüzün, direnişin, vb. başkaldırmanın silahı... Kırklı yıllarda fırın önlerindeki itiş kakışta, kadın erkek çoluk çocuğun yaşadığı, bugünlerde de güncelliğini yitirmeyen kutsal değer.

“Önce Ekmekler Bozuldu”da bir gerçeğin düşünö, bir düşün gerçeğini vermek istedi o kasketli lise öğrencisi!.. Şimdi yeni okurlara verecek mi yeni bir şeyler!..

Kaçıncı baskı, belki onuncu, belki daha çok... Edebiyat dünyasında kendine bir köşe bulmuş ya, daha ne ister? Yazarlar gider; kalırsa şiirler, öykülerdir kalacak, kalabilecek.

Hepsi bu...

Eylöl 2008

Önsöz

Bütün bunları ben mi yazdım? Bir yazar yetmiş beş yaşına geldi mi o güzel çocukluk, ilk gençlik günlerine yabancı mı olur? Anılar da eskimez mi? Hiç değilse biçim, anlam değıştirmez mi? Ama yazılmışsa, basılmışsa, o günlerde herkese sunulmuşsa ister istemez bir şeyler kalacaktır yaşanmış, duyulmuş anılardan.

Önce Ekmekler Bozuldu, 1946'da yayımlanan ilk kitabım. Annemin sattığı Tophane'deki evin parasıyla bastırmıştım. İki yüz liraya bin beş yüz tane. Her biri altmış kuruş. Kendim dağıtmıştım. Şehzadebaşı'ndaki tütüncü altmış kuruşu çok görmüştü. "Kim alır bu paraya?" demişti, yine de hatır için camın önüne koymuştu. Kapağını Fahir Onger çizmişti, *Yenilikler* dergisinin ilk yayını, ikinci kitap Samim Kocagöz'ün *Sığınak*'ı oldu. Hepsi bu kadar; Necatigil, Birsnel, Tirali ve benim ortak dergimiz ancak dört sayı yaşayabilmiş, yayıncılık ise bir düş olarak kalmıştı.

Önce Ekmekler Bozuldu, daha kalın olabilirdi, ama dergilerde çıkmış başka öyküleri, düzyazı parçalarını kitaba almamıştım. Kendime göre bir seçme yapmıştım. Şimdi bu kitabın arka bölümünde "Diyo-

jen Kendini Arıyor” adlı yarım kalan romanımın parçalarını da bulacaksınız. On sekiz-yirmi yaşlarındaki genç bir yazarlık heveslisinin duygusal seslenişleri. Tam altmış yıl önceden...

Bu *Önce Ekmekler Bozuldu*'nun yeni bir basımı. Günümüz okurlarına bir şeyler duyurabilecek mi? Hiç değilse 40'lı yılların bir belgesel anısı sayılsın isterim. O İkinci Dünya Savaşı'na girdik gireceğiz kuşkuları içinde çırpınan bir İstanbul'da yazmak, yaratmak tutkusuna kendini kaptırmış on sekiz-yirmi yaşlarındaki bir gencin yaşantıları, düşleri, aşkları, umutları...

1998

Türk edebiyatının en güçlü kalemlerinden Oktay Akbal'ın bütün öyküleri...

Önce Ekmekler Bozuldu adını verdiğimiz ilk ciltte, yazarın 1940-1960 arasında yayımladığı beş öykü kitabı yer alıyor: *Önce Ekmekler Bozuldu*, *Aşksız İnsanlar*, *Bizans Definesi*, *Bulutun Rengi* ve *Berber Aynası*.

İkinci Dünya Savaşı'nın yarattığı savaş sonrası çöküntüyü atmosfer olarak taşıyan ve İstanbul'daki yaşam mücadelesini anlatan öykülerinde Oktay Akbal, bütün eserlerinde karşımıza çıkan derin insan sevgisini soyut bir kavram olmaktan çıkarıp kendi yaşantısıyla bütünleştirir.

"Korkulu bir hayat serüvenini yaşayan insan kütlesi içinde" yalnız olmadığını dile getirdiği öykülerinde, yavaş yavaş bu kalabalıktan sıyrılarak o kalabalığı kuran insanları izler. İzlediği insanları anlatırken gerçeğin, dış dünyanın algısından çok, insan bilincindeki yansımada şekillendiğini keşfeder.

Usta bir öykücüden hayata ve insana dair öyküler...

teviye edilen
KDV'li
sabit fiyat

₺ 35

Şerhler ve
Özellikler

ISBN 978-605-09-4611-6

9 786050 946116

Doğan
Kitap